

1992 - KA 4 firar 50-årsjubileum. Parad för fanan.

KUSTARTILLERIETS KAMRATFÖRENING
GÖTEBORG

Redaktionen har ordet

Bäste läsare !

50-årsjubileet på KA 4 är nu över för denna gången. Många kända ansikten fick vi till vår glädje återse igen. Vi hoppas att Du åter skall finna det roligt att komma med i vår krets ! Alltså, Du som många gånger tänkt komma hit ut, gör slag i saken. Vi finns på muséet varje onsdag.

I detta nummer av tidningen har vi till vår glädje åter fått in ett manus från vår kamrat Knut Hamilton. Denna gång handlar det om diverse båtmanövrar i skärgården. Sedan har vi åter en historia om gamla legendariska Mul 8. Dessutom finns det, som vanligt, en del av varjehanda. Vi ber Dig observera resan till Vaxholm Allhelgonahelgen. Se särskilt upprop ! Anmäl Dig genast, utrymmet i bussen är begränsat.

Angenäm läsning önskar

Redaktörerna Gösta Andersson (ansv. utg.) och Sven Einarsson.

Adress: KA fyren, Redaktionen c/o Muséet, Box 5155, 421 05 VÄSTRA FRÖLUNDA

FÖRENINGSNÅLEN, KLUBBMÄRKET OCH BLOMSTERFONDEN

Föreningsnålen bör varje medlem ha fästad på sitt rockuppslag. Den är ett tecken på att Du tillhör en militär förening, där inga gradskillnader finns, en förening för det goda kamratskapet. Nålen kostar Kr 22:- samt porto Kr 2:80.

Klubbmärket att användas som ficklocksmärke på blazer m.m. har rönt stor uppskattning. Märket kostar Kr 40:- samt porto Kr 2:80.

Blomsterfondens medel används vid hedersbevisningar av olika slag.

Beställningar och inbetalningar kan göras direkt till skattmästaren *) eller på postgiro 45049-4. Skilj därvid noggrant på de olika posterna, t.ex. medlemsavgift, blomsterfond, föreningsnål eller klubbmärke.

*)F n Helmer Ternegren

Ordförandens spalt

Det är nu sista gången jag skriver i denna spalt i egenskap av ordförande och det är dags för en summering av åren 1990 - 1992.

Föreningens medlemsantal har glädjande nog vuxit med 10%, från 316 till 348 medlemmar. Särskilt glädjande är att vi fått ett antal yngre officerare in i kamratföreningen. Det inger förhoppningar om att föreningen kommer att leva vidare och vitaliseras.

Vi har också fortsatt samarbete med andra kamratföreningarna inom Kustartilleriet genom de årliga kamratföreningsträllarna, som varit mycket uppskattade. Årets träff i Vaxholm blev ju inställd i våras, men resan kommer att bli utav nu i slutet av oktober/början november. Stor anslutning önskas härifrån. Ett fint program har utlovats.

Muséet har vuxit ytterligare efter övertagandet av f.d. marktenteriet. En ny verkstad har upprättats och dessutom har där också blivit plats för särskilda utställningar. Pensionärerna -"Järngänget"- har gjort ett enastående arbete. Resultatet visades upp på jubileumsdagen då muséet besöktes av tusentals intresserade.

Det har ju också varit en omväxlande tid i världen omkring oss med bl.a. Berlinmurens fall, Sovjetunionens upplösning och slut på det kalla kriget. Den s.k. hotbilden var ju förra året så oklar att man var tvungen att skjuta på det femåriga försvarsbeslutet tills i år. Den 7:e juni i år fattade riksdagen ett nytt försvarsbeslut, som kommer att påverka försvarets utformning långt in på 2000-talet. Med glädje kan vi konstatera att marinen kommer att behålla sin regionala bredd. Inga nedläggningar kommer att ske inom marinen. Man skall i stället möta den ekonomiska åtstramningen genom en smalare men vassare organisation. Det innebär med andra ord personalnedskärning till vad som krävs enbart för krigsorganisationen och för upprätthållande av beredskapen, dels en förnyelse och modernisering av vapen och vapenbärare. KA 4/Göteborgsbrigaden kommer alltså att leva vidare med nya stora uppgifter, bl.a. utbildning av amfibieförband.

Jag vill till slut tacka för det stöd och intresse som visats från såväl styrelseledamöter som övriga föreningsmedlemmar. Det har varit mycket stimulerande och har gjort tiden som

ordförande till en rik upplevelse.

Jag önskar min efterträdare, Sigvard Oscarsson, lycka till i arbetet både som regementschef och som kamratföreningens ordförande, då han tillträder nu den 1:e oktober i år.

Jack Wibring

Ny ordförande för kamratföreningen

*Sigvard Oscarsson
Född 1942-02-25*

Tillhör årskurs 1965

*Kapten 1972-07-01
Övlt 1980-10-01*

*Tjänstgjort på KA 4
RadarS 1985-10-01 -
1987-09-30*

CKA 4 1992-10-01

Dagorder

Jag framför mitt erkännande till regementets personal för väl genomfört 50-årsjubileum. Samtidigt tackar jag deltagande enheter ur F7, 12 Iipkdiv, KA 4 kamratförening, frivilligorganisationerna SKBR, SBK, SRK, SLK, FAK och UKA 4 för goda prestationer.

Vidare vill jag framföra mitt tack till myndighetens övriga enheter för goda förbindelser och ett bra stöd till regementet.

Lars Leffler
Regementschef

Anders Uppström

Årsmötet 1992

Jack Wibring förde ordförandeklubban vid kamratföreningens årsmöte den 8 april i år i den fullsatta Bohussalen. Uppslutningen var stor denna gång. I rask takt avverkades de ärenden som hör ett årsmöte till och en delvis ny "besättningslista" klubbades enhälligt igenom av mötet. Tre medlemmar erhöll den relativt nyinstiftade förtjänstmedaljen, nämligen Sven Robertsson, Allan Freij och Gösta Andersson. Dessa blev vederbörligen avfotograferade!

Efter 20 års medlemskap har Bengt Eriksson blivit Veteran och erhållit den eftertraktade nålen. Ordföranden informerade om de begivenheter som kommer att hända: Nationaldagen den 6 juni, Regementets 50-årsjubileum den 15 augusti m.m.

Efter mötets slut samlades vi i regementets officersmäss där vår klubbmästarinna Marie-Louise Heiwall tillsammans med Eva Verner dukat upp en god supé, vilken avåts i god stämning. Efter kaffet blev det som vanligt samspråk under gemytliga former, där man särskilt lade märke till "minns Du" eller "kommer Du ihåg", blandat med historier och glada skratt. Även en trevlig kväll har sitt slut och en del tog farväl vid kvällens slut, en del stannade kvar till sena natten njutande av det trevliga sällskapet.

SE

Allan Freij, Sven Robertsson, Gösta Andersson

Följande styrelse är vald 1992 - 1993:

Ordförande	Sigvard Oscarsson fr.o.m. 1/10 Jack Wibring t.o.m. 30/9
1:e vice ordf.	Gustav Lundberg
2:e vice ordf.	Sven Robertsson
Sekreterare	Eva Verner
Skattmästare	Helmer Ternegren
Klubbmästare	Marie-Louise Heiwall
Bitr. -"	Georg Gustavsson
Ledamot	Sven Einarsson
Ledamot	Gösta Andersson
Suppleant	Birgitta Sandberg
Suppleant	Fridolf Askerstad

Val av revisorer och suppleanter

Revisor	Kurt Schönemann
Revisor	Ingvar Torefalk
Suppleant	Thorild Gustafsson

Val av redaktör/utgivare till KA-fyren samt val av Museikommitté och valberedning

Redaktör och ansv. utgivare för tidn.	Gösta Andersson
Bitr. red.	Sven Einarsson
Kontaktman reg	Lars Lelller
Musieförest.	Olle Schultze
Bitr. -"	Gustav Lundberg William Backlund Fridolf Askerstad Helmer Ternegren Sven Einarsson Georg Wockatz Einar Stigewall Tor Backlund Kurt Schönemann Robert Henriksson Gustav Brännerud

Valberedning	Georg Wockatz Gustav Brännerud Leif Nyberg
---------------------	--

En äventyrlig seglats

Här kommer ytterligare en historia om gamla Mul 8. Tidigare upplevelse av Knut Hamilton i KA-fyren 2/91.

Sommaren 1942 var signal- och minskolan placerad i Slite på Gotland. Under den sommaren var vädret mestadels vackert och varmt. Vi, som hade förmånen att tjänstgöra som instruktionsbefäl, hade fina dagar. Tjänsten var således angenäm och fritiden använde vi bl.a. till bad, fotboll och allmän idrott.

I början av juli 1942 kom den en order från regementet att furiren Sven Persson och understecknad + 8 man snarast skulle avresa till Göteborg för inmönstring på minutläggare nr 8 (en från flottan utrangerad ångkranpråm). Efter utrustning skulle hon för egen maskin avsegla till Fårösund. Som chef för seglatsen blev dåvarande kaptenen Nils Krokstedt och som maskinchef kommenderades uoff 2 Agneus. Jag blev uppbördsman och Sven Persson blev däcksfurir. Vi två underbefäl hade navigationsutbildning och fick därför ingå i olika vakter för att navigera mulan till bestämmelseorten. Naturligtvis under överinseende av kapten Krokstedt. Efter framkomsten till Fårösund skulle båten avlämnas till en ny besättning, varefter vi skulle återgå till våra fasta kommenderingar i Slite.

Vi anlände till Göteborg efter 22 timmars resa med tåg - båt - tåg och vi var ganska slut när vi kom fram till Nya Varvet där MUL 8 låg förtöjd. Under några dagar jobbade vi febrilt med att få all utrustning ombord, städning, förläggning, pentry för koket och proviant för resan. Dessutom skulle fartyget devieras (kompassen skall ge rätt utslag). Besättningen bestod av fiskarpojkar från öarna utanför Karlskrona och dessa hade god erfarenhet av att bo i båtar en längre tid. Två av dessa pojkar avdelades att sköta "byssan", d.v.s. köket, som placerades i lastutrymmet. Det blev ganska trångt till slut för det var inte litet material som jag fick kvittera ut och som skulle med till Fårösund. Av kvarvarande män blev dessa gastar och rorgångare.

Mul 8 var flatbottnad och mycket gammal. På backen fanns det en mindre kran placerad och denna användes i huvudsak vid minarbeten. Midskepps fanns då "rummet" och akter om detta kommandobryggan. Bryggan visade sig vara en plats på c:a 8 x 2 meter, helt utsatt

för vädrets alla vindar. En liten styrhytt för rorgångaren fanns dock, vakthavande befäl fick inte plats där utan fick stå ute på den med segelduk klädda bryggan. Ingen maskin-telegraf fanns utan alla manövrar kommenderades muntligt till maskinisten, som befann sig akter om bryggan just där lejdaren till maskinrummet var. Maskinisten kunde själv fullfölja de order han fick från bryggan genom de manövrer han hade till förfogande. En liten låda för sjökort fanns också på bryggan. Två stora rullar med minkabel fanns akterut.

En lördag morgon i juli var vi klara för vår seglats, som vi motsåg med spänning. Vi kastade loss från vår förtöjning ganska så tidigt och lämnade utan saknad Nya Varvet där vi huserat en hel vecka. Vädret var härligt med sol och laber bris när vi så sakteliga passerade ut genom Göteborgs utlopp - förbi Älvsborgs Nya Fästning - Gälveskär - Böttö - syd Vinga och ut på fritt vatten. Vi höll oss strax innanför tremilsgränsen för det var ju fullt krig ute i världen och vi ville helst inte provocera någon till våldshandlingar mot oss. I dessa farvatten Kattegatt - Skagerak - fanns det gott om krigförande fartyg både över som under vattnet. Nils Krokstedt, Sven Persson och jag delade på vakterna på bryggan. Vakterna bestod i fyra timmars tjänst, fyra timmars jour och fyra timmars sömn. På frivakten var vi dock mestadels på bryggan där vi tränade pejltagningar, lade ut kurser, Ortsbestämningar och dylikt. Dessutom var vi vaksamma mot väder och vind som kan slå om ganska snabbt i dessa farvatten.

Vi kunde genom maskinistens skicklighet och vädrets goda makter komma upp i över sex knops fart när vi forcerade. På grund av strömmar, avdrift och dylikt var det förstås svårt att hålla mulan på kurs. Ibland ville hon gå på sidan och då fick man öka farten på den motsatta maskinen och på så sätt få mulan på en något så när rätt bäring. Orsaken till hennes oförmåga att gå rätt var väl att hon var plan i botten och således utan köl. Det tog ganska lång tid innan man lärde sig hennes egenheter.

Vi passerade Morups Tång fyr vid 14-tiden denna lördag och kom in till vår första anhalt Helsingborg, sent på lördagskvällen. I höjd med Kullens fyr passerade vi ett utlagt ubåtsnät och vi fick gira så långt ned mot danska landet att ett tyskt bevakningsfartyg anropade oss. Då vi svarade att vi inte skulle anfalla

dem lämnade tysken oss åt vårt öde.

När vi lagt till i Helsingborg anhöll Sven Persson och jag om några timmars permission av vår chef. Vi hade nämligen för avsikt att söka upp en gammal vän som muckat från KA 3 några månader tidigare. Permission beviljades och vi for iväg med taxi till vår väns hemadress, men fick där veta att han säkert befann sig på dans någonstans på de dansställen som fanns i Helsingborg.

Han var ju i den åldern då flickor och dans hade en stor plats i ens hjärta och liv. Sven P och jag fortsatte att leta genom att besöka åtminstone fyra dansbanor utan att finna den vi sökte. Kanske han firade mera privat var vår fråga? Vi kom tillbaka till vårt skepp vid 01-tiden på natten och kojade litet besvikna. Mulan skulle avgå vid 04-tiden på söndagsmorgon och åtminstone jag behövde litet sömn innan dess, då jag skulle ha första vakten på bryggan. Precis när vi lossade förtöjningarna kommer en man springande på kajen. Det var vår gamle vän som av sin mor fått reda på att vi sökt honom. Vi utväxlade muntliga hälsningar på kajen varefter vi stävade ut med Malmö som nästa mål.

Vid avgången från Helsingborg besvärades vi av en enveten dimma, som låg tjock över vattnet. Mulan gick med knapp styrfart, vi hörde mistlurar och ångvisslor runt om oss. Vi förstod att det fanns åtskilliga fartyg runt omkring oss och att det fanns skäl att vara försiktiga. Vår ångvissla tjöt varje minut. Dessutom hade jag tagit ut kursen mot Malmö. Två dubbelutkikar hade satts ut förut på mulan. Vi stävade så sakteliga ned genom Sundet på den utlagda kursen. När vi kom i höjd med Malmö redd försvann dimman, som genom ett trollslag. Jag kikade babord hän där Malmö skulle finnas i all sin glans på nära håll. Men inte då! Malmö låg visserligen åt babord, men långt bort i fjärran. I stället befann vi oss ganska nära Danmark, vilket inte var så hälsosamt vid den tiden. Det första jag tänkte var: "Nu blir chefen arg och jag får på skallen", för att jag navigerat fel. Omedelbart lät jag gira babord och därefter full rulle mot svenska kusten.

Långt inne mot danska kusten såg vi örlogsfartyg, förmodligen tyska. Mulan darrade av ansträngning och vi kom ur det farliga grannskapet utan att något hände.

Jag rapporterade malören till kapten Krok-

stedt och efter kontroll av kompassen fann vi att denna slog fel 5 grader. Detta trots att kompassen var helt nydevierad i Göteborg.

Nu sattes kursen mot Simrishamn där vi skulle bunkra och fylla på vårt vattenförråd. Vi gick genom den nya Falsterbo-kanalen till Simrishamn och anlände dit i så god tid att vi på söndagskvällen hann med att åka till Gislövs läge där det fanns dans och flickor. Efter vad jag minns så var ortsbefolkningen ganska avogt inställda mot oss och lovade oss stryk om vi rörde deras flickor. Denna utmaning kunde vi inte motstå och gjorde så gott vi kunde för att reta civilisterna. När de såg att vi for därifrån utan flicksällskap var ordningen återställd.

Efter bunkringen på måndagsmorgonen kastade vi loss förtöjningarna igen med destination Karlskrona. Där skulle vi "kola" och inköpa livsmedel (färsksvaror). Färden över Hanöbukten var gropig då det hade blåst upp till kuling. Vinden sved i ögonen då man stod där på bryggan utan något som helst vindskydd. Mulan "dansade" på vågkammarna. Två man fick stå till rors för att få henne något så när på kursen. Vi kom dock fram till Karlskrona och Örlogsvärvet sent på måndagseftermiddagen. Kolning verkställdes omedelbart och alla bar vi "baskar", t.o.m. kapten Krokstedt.

Han var förresten en mycket angenäm och trevlig chef. Vid gång hände det ofta att han, när han hade frivakt, kom upp från sin hytt. Då ville han att vi skulle sjunga de då populära valserna "Brännö brygga, Slack i locken" och även "Engelska flottan har siktats vid Vinga". Det är ögonblick man aldrig glömmer.

Vid ett tillfälle gick Nils Krokstedt in till grabbarna i "byssan" och sa att han ville steka biffarna som vi skulle ha till middag. Tyvärr kryddade han biffarna så till den milda grad att biffarna blev oätbara för alla utom Nils Krokstedt, som lät sig väl smaka. Gissa om kockarna var arga? Kapten Krokstedt släpptes aldrig in i "byssan" under resans slut.

På tisdagens morgon var det klart för avfärd till nästa etapp. Vi stävade upp genom Kalmar Sund. I höjd med Ölands norra udde fick vi se ett stort mudderverk. Det var samma mudderverk "Thor" av Falkenberg, som vännen och medlemmen Knut Hamilton skrev om i KA-fyren 2/91. Jag berättade för kapten Krokstedt att min far var maskinchef just på

detta mudderverk, som vi skulle passera. Krokstedt beordrade genast stopp i maskin. En megafon överlämnades till mig med klar anvisning vad denna skulle användas till.

Jag anropade min far som kom ut på däck och vi växlade vederbörliga hälsningar. Senare då jag träffade min far, sa han att han blev mycket förvånad när en örlogsmän anropade honom vid namn. Han blev glad när han hörde att det var hans yngste son bakom megafonen.

Efter detta lilla intermezzo satte vi full fart igen mot Häradsöarna där vi fick order att lägga bi i avvaktan på en konvoj i vilken vi skulle ingå. En viss stigande aktivitet av främmande ubåtar hade rapporterats, därför var skyddad konvoj beordrad av marinen. Efter lång väntan kom så minsveparen Landsort, samt ett handelsfartyg till vår ankarplats. Konvojen gick till Sten Kyrkohult på västsidan av Gotland. Sedan fick vi klara oss själva och vi följde den gottländska kusten till Fårösund dit vi anlände på fredagen.

På lördagen skedde avlämning av materielen och Mul 8:an till ny besättning. Därefter återgick vi till ordinarie tjänst som instruktionsbefäl vid signal- och minskolan i Slite. En upplevelse rikare.

GA

KA 4 50 år

Lördagen den 15 augusti 1992 avhöll KA 4 sitt firande av halvseket med materielvisningar och förevisning av olika enheter inom KA 4. Vädrets makter stod oss bi hela dagen och publiktillströmningen var konstant hela tiden. Enligt den preliminära räkningen som gjordes, så skulle jubileet ha bevistats av mellan 5-6000 personer. En fantastiskt fin siffra !

Uppställning och ceremoni skedde på planen framför kanslihuset kl 10.00. Där fanns bl.a. UKA 4 Kamratföreningen, sjukvårdskomp., en tropp från hemvärnet. Taktfast musik spelades av Bohus Bataljon.

Avlämning av enheterna gjordes till CKA 4, som i sin tur lämnade av till Kommendör Hammarskiöld, som i sin tur lämnade av till vår egen general Lars G. Persson. Han höll ett hyllningstal för femtioåriga KA 4 som var både kärnfullt och vackert! Parad för fanan skedde därefter till stor pompa. Till hemvärnet/skärgårdskretsen överlämnades en ny fana. På särskild åskådarplats fanns landshövdingen och en lång rad av KA 4:s tidigare regementschefer.

Dessutom fanns där ett stort antal särskilt inbjudna gäster.

Hela dagen var det förevisning av skiftande slag. Från anfall av luftburen styrka till materielvisning av bl.a. rörlig förbandsplats, visning av KA 4 Museum, samt mycket annat. Under eftermiddagens sista del minskades besökarnas antal betydligt, men vi tror att alla varit överens om att jubileet stärkt känslan av stor samhörighet.

GA

KA 4 50 ÅR

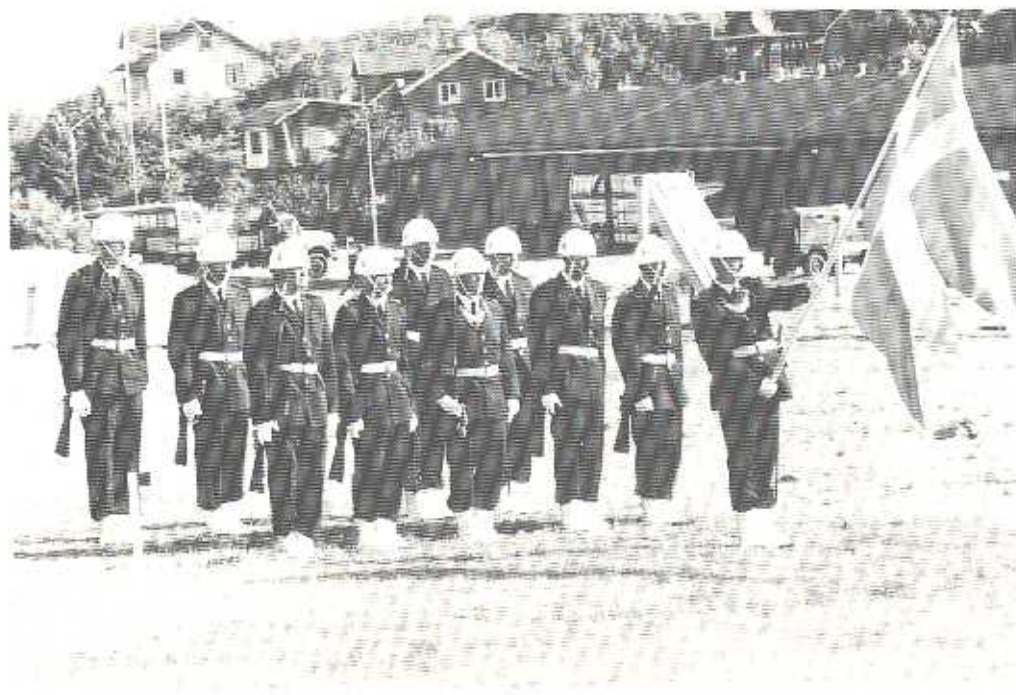
*CKA 4 lämnar
av regementet*

*Salutbatteriet
i uniformer M/A*

Fanvakten

Mina år på KA 4

I slutet av mars 1942 kom jag till KA 4 från att från 1939 ha tillhört KA 1. Stamrekrytskolan 1939-40 gjordes vid KA 1 på Oscar Fredriksborg. Även korpralskolan 1940-41 genomgicks därstädes, samt furirskolans teoretiska del 1941 till början av år 1942. I början av 1942 fick jag erbjudande om att bli överförd till KA 4 i Göteborg. Eftersom Göteborg var min hemstad mottog jag detta erbjudande med glädje och då Det nya regementet KA 4 var i vardande så behövdes befäl av alla kategorier i olika befattningar.

När jag så anlände till Göteborg anmälde jag mig till tjänstgöring på den expedition som då fanns i den s.k. "Negerbyn" i Sandarne i västra Göteborg. "Negerbyn" bestod av gamla baracker som på 20-30-talet använts som nödbostäder. På KA 4 kasernområde byggdes det för fullt. Ingen inflyttning var klar förrän betydligt senare.

Jag slapp att inkvarteras i "Negerbyn" utan fick min tjänstgöring som instruktionsbefäl på Älvsborgsskolan, som låg i hörnet av Karl Johansgatan och Älvsborgsgatan. Här fick jag också min förläggning. Eftersom jag var ett relativt ungt befäl blev jag också logementsbefälhavare.

I början av april ryckte rekryterna in. Många hade sina föräldrar och flickvänner med sig. Det var oroligt i världen och rekryterna behövde stöd i sin strävan att värdigt dra på sig uniformerna. Övningsområdet var den fotbollsplan där Gunnar Green skördade stora lagrar i sin ungdom, nämligen "Gröna Vallen". Hundratals rekryter fick här lära sig de första stegen i det militära. Skolchef var major Birger Rosén.

Efter det att grundutbildningen var klar förflyttades skolkompaniet ut till Kånsö där den praktiska delen skulle slutföras. De flesta kustartillerister vid KA 4 känner till denna underbara ö, så jag avstår från att beskriva den. Husen var gamla och vid denna tidpunkt dåligt underhållna. Elektriskt ljus fanns t.ex. inte utan karbidlampor fick därför användas. Den stickande lukten av karbid sitter i näsan än i denna dag.

Min tjänstgöring blev att utbilda rekryter på 20 och 40 mm lvakan. Efter en tid blev jag avlöst som instruktör för att bli uppbördsman

för 2:a skolkompaniet.

Tiden gick och den 15/9 1942 blev jag förflyttad till batt. TL i Torstlanda. Där fanns det grova kanoner, bl.a. en 24cm som förflyttats från O II fort vid Hinsholmen. Dessutom fanns förstås mitt gebit lvakan. Senare under 1942, närmare bestämt strax före jul, fick jag en ny placering. Av kapten Nordin på transportavd. fick jag befattning som "packmästare" ombord på en immobiliserad båt vid namn "Kungälv". Denna körde med proviant och diverse ut till olika förläggningar i norra skärgården. Tänk, en artillerist som sjöman!

Vi körde 6 dagar i veckan och mitt ansvar var då att de olika förläggningarna fick sitt. Motsvarande båt i södra skärgården hette "Svea". Tjänsten som packmästare upphörde 31/3 1943. Omkring denna tidpunkt inträffade den svåra olyckan i Flottans minverkstad på Nya Varvet. Sex man omkom då hela verkstaden flög i luften. Jag befann mig bara ett 100-tal meter därifrån och kastades flera meter bakåt av tryckvågen utan att skada mig. Jag deltog i släckningsarbetet. Det var ingen vacker syn med människodelar överallt.

I början av april ryckte nya rekryter in för tjänstgöring och jag blev återigen instruktör och senare skoluppbördsman. Furir blev jag i juni 1943. Hösten 1943 låg skolkompaniet förlagt i de nya kasernerna på KA 4. Jag hade då olika befattningar som exp. underbefäl på mätskolan och senare samma befattning på 1:a skolkompaniet.

I mitten av 1944 blev jag troppchef på ett lvakanbatteri i Sjöbergen ovanför Nya Varvet. Samtidigt pjäsch för den dubbel 40 mm lvakan. Vi låg förlagda i tält med en underbar utsikt över Göteborgs hamninlopp. Hela denna sommar var också varm och skön. Inga incidenter inträffade heller. Våra måltider intogs i Flottans matsal på Nya Varvet. Batteriet lades ner 29/9 1944 och jag hade beslutat mig att lämna KA för civilt arbete. Jag fick min hemförlovningslapp kort tid efter batteriets indragning och fick dra på mig civila kläder efter nära fem års tjänst. Repetitionsövningarna har jag gjort på KA 4:s olika krigsövningsplatser.

Mycket ytterligare har kunnat skrivas om min tjänstgöring efter 50 år, men en del har jag väl glömt.

Bengt Silander

Nya medlemmar 1991 - 1992

Torbjörn Bertilsson	Göteborg
Kenneth Bergqvist	Partille
Rolf Bonader	V. Frölunda
Fred Barklund	V. Frölunda
Joakim Glinzer	Partille
Kent Green	Onsala
Bengt Hamne	Lidingö
Anders Hyllander	Hisings-Backa
Mats Jonshede	V. Frölunda
Lars Åke Kvantz	Onsala
Björn Knutsson	Göteborg
Sven Lydén	V. Frölunda
Peder Lidbark	Mölnadal
Håkan Lundberg	Angered
Gösta Mattsson	Mölnlycke
Ivar Nilsson	Vaxholm
Jan Nilsson	Göteborg
Ove Silfverberg	Floda
Jan Tobiesson	Brastad

Välkomna till oss !!

UPPROP 1

Allhelgonahelgen 30/10 - 1/11 1992 är vi inbjudna till våra kamrater i Vaxholm. Avresa från KA 4 kl 13.00 den 30/10. Rast för mat kommer att göras på vägen upp som göres med buss. Beräknad ankomst till OF omkring kl 22.00. Ev. kvällsmåltid på militärrestaurangen. Övernattning. Frukost på MR lördag morgon. Därefter Vapenbrödernas program. Lunch. Program. På kvällen festsupé med dans. Övernattning. Frukost på söndag. Avfärd från OF omkring kl 10.00. Rast för mat på hemvägen. Beräknad ankomst KA 4 kl 21.00. P-plats för egna bilar finns på KA 4. **Kostnader:** Buss T&R gratis. Övernattning och måltider inkl. festsupé Kr 300:-/person. Övriga kostnader för mat på upp- och nervägen bestrides av var och en. Anmälan **senast** den 13 oktober 1992 på tel: 031 - 692067 under tjänstetid. **Ring genast!! En trevlig helg garanteras.**

UPPROP 2

Sedvanlig ärtmiddag serveras på officersmässen för föreningens medlemmar torsdagen den 22 oktober 1992 kl 18.00. Anmälan per telefon 031-69 20 67, 69 27 28. Muséet är öppet för intresserade mellan kl 17.00 - 18.00.

UPPROP 3

Det finns intresse för en träff för veteraner någon gång i höst/vinter. Vi hade tänkt oss en middag på Älvsborgsmässen alt. en resa (dags-) med Stenabåten. Du som låg på KA 4 mellan åren 1942 - 1945 ring till Brännerud tel 031-41 32 41 eller Einarsson 031-20 99 22.

Gåvor till föreningens fonder 1991-1992

Lars Ahlström	Bo Björheden
Eric Blomberg	Carl-Gustav Eriksson
Hugo Eriksson	Karl-Erik Eriksson
Wilgot Eriksson	Leif Fredén
Allan Freij	Anne-Marie Hessel
Leif Havås	Knut Hamilton
Martin Holmqvist	Sven-Olof Håkansson
Arthur Holmqvist	Ingvar Ingelshed
Ingvar Johansson	Ingegerd Jacobsson
Freddie Jörn	Birger Johansson
Bror Kleist	Rune Kaaling
Sverre Larsson	Gunnar Lundberg
Henrik Lange	Karl-Fredrik Lautman
Sven Lindberg	Lennart Lindgren
Harry Leden	Kaj Modig
Harry Nyström	Leif Nyberg
Bertil Norrman	Per Odenhall
Kjell Olsson	Gösta Ohlin
Carl Pettersson	Proline Offset
Erik Rydén	Sune Sunesson
Harry Sundberg	Bengt Silander
Klar Sörkvist	Arne Svahn
Jan Törnbrink	Peder Uggla
Henry Wassén	Jack Wibring
Nils Wikander	Sven Vilg
Ove Warnström	Eric Widell
Hugo Wilbern	Lars Wallenström

Föreningen tackar för bidragen och hoppas på Din fortsatta välvilja. Postgironumret är 450 49-4.

Minutläggare 6 bärgar "Saga"

En dag i december 1944 låg MUL 6 förtöjd vid den lilla stenbryggan, som då fanns på Buskärs norra sida. Vi hade under förmiddagen sysslat med en provminering, som var utlagd utanför Buskärs sydsida. Den gick ut på att vi skulle prova vissa minors beteende i kraftig sjöhävning och då låg ju Buskär bra till. Under arbetet med mineringen hade vi observerat att ett passagerarfartyg, som tydligen var nybyggt, framfördes i olika kurser söder om skäret. Fartyget åtföljdes hela tiden av bogserbåten "Ragnar". Vi förstod att det var något slag av provtur med den nybyggda båten, Svenska Lloyds "Saga". Nu satt vi i alla fall tryggt och varmt i vår lilla mäss på Mul 6 och åt vår lunch. Några av mulans besättning hade gått iland på skäret för att beskåda "Saga" litet närmare.

Plötsligt kommer en av besättningsmännen nedrusande till bryggan där vi låg förtöjda, ropande att "Saga" gått på inne på grunt vatten vid Buskär. Vi störtade genast iland upp på bergets högsta punkt och fick i blickfånget se "Saga" som låg med styrbordssidan längs Buskär. Vi hade tidigare hört en sirén tjuta, men vi antog att det bara var något prov som gjordes. Det visade sig senare att man skulle övergå från normal styrning till nödstyrning och hade därför sänt en man akteröver där nödstyrningen var placerad. Innan den nya rorsmannen kommit på plats, kopplades huvudstyrningen bort och fartyget började där-efter att gira utan att någon kunde häva giren.

På ett ögonblick hade man kommit in på grunt vatten utanför Buskär, maskinerna stoppades genast och de båda ankarna fälldes. Givetvis hade man i nödens stund försökt kalla på "Ragnar" som nu låg alldeles i närheten. Försök gjordes att dra ut "Saga". Det var några sekundmeters vind, men sjön tryckte hårt på "Sagas" babordssida, vilket inte gjorde bärgningen lättare. Vi förstod att här måste vi försöka hjälpa till med Mulan, även om Mulans två ångmaskiner om vardera ca 90 hk inte kunde vara till stor hjälp. Först sände vi ut roddsoffian (sex mans rodd) för att hämta en tross. Mulan var snabbt klar för aktion. Vår besättning bestod av praktiga inkallade fiskare som var vana vid hårt arbete på sjön. Som uppborädsman hade vi också dåvarande Victor Hermansson, sergeant och mycket skicklig sjöman. Jag hade befälet ombord men hade rätt så litet erfarenhet ännu.

När vi hade rundat skäret fann vi "Saga" liggande tvärs sjön med styrbordssidan mot skäret och med båda ankarnas kättingar pekande rätt ut om babord. Skepparen på "Saga" undrade väl vad vi hade där att göra. Han frågade med ropare förhoppningfullt hur mycket maskinkraft vi hade. När vi fått trossen ombord på Mulan började vi dra. Även "Ragnar" hade fått en tross och drog för fullt. Samtidigt började "Saga" spela upp sina ankare för att på så vis lå ut "Sagas" stäv. Plötsligt såg vi hur all personal på "Sagas" back kastade sig akteröver och ropade: "vi har en mina på ankar!" Alldeles riktigt, på styrbords ankarfly hängde en av våra minor med lätting och hela baletten. Man kan verkligen förstå att folk blev förskräckta, det var ju fullt krig ute i världen. Minor drev iland dagligen runt våra kuster. Skepparen på "Saga" ropade i megafonen om vad som hänt och han var ordentligt uppskrädd, det hördes på rösten. De kunde ju inte veta att vi hade en provminering precis där de fällt ankar. Vi hade förstås inte tänkt att ett så stort fartyg skulle ställa till oreda i vår minering. Vi hojtade tillbaka att minan var desarmerad och helt ofarlig.

Så småningom började "Sagas" stäv att vrida sig utåt och det hela såg ganska lovande ut. Sergeant Hermansson kommer fram till mig och påpekar att vi med nuvarande kurs håller på att dra "Saga" rätt upp på en grynnan, som låg i kursriktningen. Vi kastade genast loss släptrossen och girade undan. "Sagas" propellrar började röra på sig så att hon kunde manövreras. Vi hann aldrig varna henne för grynnan förrän hon stod på! Propellrarna piskade vattnet, men loss kom hon ej. Vi kunde se att "Sagas" akterdäck var något högre och stod därför på just med aktern. Jag tänkte att Mulan kanske kunde vrida henne loss. Ny tross och vi började dra allt vad maskinerna orkade. Vi lyckades vrida "Saga" något åt styrbord så att hon halkade av grynnan. När hon så var loss satte hon full fart in mot Götaverken fortfarande med vår mina hängande på ena ankarets fly. Nu blev jag litet ängslig för följderna av att jag slarvat bort en mina så vi satte full fart efter "Saga" som med sina 17 knop snart försvann i ljärran in mot Göteborgs hamn. Så länge vi siktade "Saga" såg vi att hon hade en liten slagsida åt babord, så allt stod väl inte riktigt rätt till. När vi långt om länge kom fram till Götaverkens utrustningskaj fann vi "Saga" liggande därstädes och såg dålig ut. Dock var min enda tanke att hämta hem den utkvitterade minan. Jag

rusade iland och fick hjälp av en kran, som satte ned mig på "Sagas" kommandobrygga. Kaptenen verkade vara mycket upptagen. Jag hävdade genast att få tillbaka minan med tillbehör. "Snälla löjtnanten, kan Ni inte vänta ett slag, vi håller på att sjunka", sa kaptenen. Han förklarade att alla pumpar gick för fullt och att "Saga" hade en tio meter lång reva om babord. Jag förstod nu varför "Saga" haft slagsida och erbjöd mig att vänta litet med hämtandet av minan.

Mulan gick tillbaka till KA 4 hamn där jag genast ringde upp stabschefen mj Eng och rapporterade vad som hänt. Han rapporterade vidare till överste Kolmodin, som då var chef för Göteborgs KA-försvaret. Major Eng hade tur som fick tag på Kolmodin, som berättade att han samma kväll var bjuden på en middag där också direktören för Götaverken skulle delta. Direktören hade berömt Mulans insats och lovordat besättningen. Utan Mulans heroiska insats hade "Saga" blivit vrak. Allt enligt direktörens utsago för Kolmodin. Han visste ju redan händelseförloppet, men lät bli att tala om detta. Götaverksdirektören ville överlämna en penninggåva till mig på Kr 10.000:-, men Kolmodin avfärdade tyvärr denna generositet genom att säga att detta stred mot reglementet. Till slut enades man om att Mulans besättning fick en radioapparat.

Dagen efter det att vi dragit loss "Saga" och lämnat henne med minan hängande i ankaret, ringde telefonen hemma hos mig på morgonen. En ingenjör på Götaverken undrade mycket artigt om jag kunde ordna så minan kom bort från ankaret på "Saga". Folk vägrade nämligen att arbeta så länge minan hängde kvar. I och för sig kan man förstå dem.

Jag meddelade Mul-avdelningen som sände en furir att hämta minan och detta utfördes med "Isabella", vår motorbåt. Mycket försiktigt sänktes minan ned till vattnet där ankaret kopplades loss. Furiren fäste en tamp i minan och bogserade den hela vägen genom Göteborgs hamn ut till KA 4.

Minans ankare som lämnades kvar och som vägde 750 kg, skulle hämtas några dagar senare. Denna transport hade jag befälet över och vi tänkte då hämta hem ankaret med Mul 6. Vi fick ombord ankaret med en stor kran, varefter vi kastade loss och beordrade "full back på båda" för att komma ut från det belamrade varvet. Ett väldigt brak hördes och

mulans mast föll föröver. Man hade dragit en wires akter om oss från ett annat fartyg som förtöjt medan vi legat där.

En duktig svetsare bland besättningen tillverkade snart en ny mast av litet rörskrot. Den gamla minutläggaren var ett havets T-ford, där allt kunde repareras med enkla medel. "Saga" iordningställdes men kom aldrig i Svenska Lloyds tjänst. Hon såldes till utlandet och en ny "Saga" byggdes.

Knut Hamilton

Födelsedagar hösten '92

60 år	
Hans Tholander	5/11
70 år	
Lars Heinmar	24/10
Hugo Eriksson	28/10
Uno Nyman	25/11
75 år	
Börje Persson	7/10
Vilgot Eriksson	27/11
80 år	
Axel Hammarström	24/10
90 år	
Sune Sunesson	13/11

Födelsedagar våren '93

50 år	
Kenneth Persson	1/1
Kerstin Fougberg	15/1
Bengt Eriksson	22/2
Kjell Magnusson	23/3
70 år	
Karl-Erik Överås	16/1
Gustav Lundberg	25/1
Lars Ahlström	16/2
Britta Hjulström	25/2
Ingvar Ingelshed	8/3
Arvid Andersson	18/4
75 år	
Tage Boström	8/1
Birger Andersson	10/1
Nils-Erik Nilsson	12/2
80 år	
Arvid Karlsson	20/1

Roliga halvsidan

Menige 48:an står vakt mitt i natten och råkar somna. Plötsligt hör han steg i mörkret och han tittar försiktigt upp under hjälmkanten. Där står daglöjtnanten och tittar på honom.

- Amen, säger 48:an och lyfter på huvudet.

Ni pratar om mycket snö, sa gamla soldaten Rönn. Men jag minns en vinter i min ungdom, när jag var beväring. Medan vi gjorde ingenting till rotar kom det så mycket snö så bara mössan syntes på oss, när vi stod uppställda. Två gubbar fick ideligen skotta undan snön från käftan på kaptenen, så han kunde kommandera.

Major Åkerlund på KA 5 i Härnösand råkar krocka under en manöver och förs medvetstlös till sjukan. Han vaknar och undrar var han är.

- På regementssjukhuset, säger sjukvårdaren.
- Och var är mitt förband? - Kring huvudet och vänstra knät, major.

Trålfiskare Karlsson från Smögen kommer intuffande i hamnen efter en svår resa med tät dimma. - Ha de vatt svårt med sikten? frågade gubbarna när Karlsson la till vid kajen. - Jajamen, sa Karlsson. På sina ställen stod dimman så tät att måsarna fick gå till fots.

Två åldringar från "hemmet" var ute och gick med sin skötare, då en mås släppte en "blaffa" rakt i huvudet på den ene gamle mannen. - Oj då, sa skötaren - jag skall genast hämta toapapper! Han sprang iväg för att utföra ärendet. Efter en stund sa den ene åldringen till den andre. - Jag undrar om han inte är lite dum i alla fall? När han kommer med toapappret så är ju måsen flera kilometer härifrån!

- Mina fötter har somnat! - Ska man döma av lukten, så är dom döda!

När Anton i Tornedalen drog ut på sina veckolånga turer i skogen gav han sin 6-årige son noggranna instruktioner. - Om länsman är i trakten så täck över mäsken, kommer skogvaktaren så lägg halm över älgköttet. Och om symaskinsförsäljaren dyker upp, så sitter Du i mammas knä hela tiden!

HALLÅ-spalten

Många av våra medlemmar sänder ofta hälsningar till kamratföreningen. Detta är vi mycket glada över. Kanske vi någon gång får se Er på muséet, det skulle vara mycket roligt.

50-årsjubileet firades med pompa och ståt. Många gamla trotjänare, som lagt ned hela sitt på KA 4, fick inte sig tillsänt separat den broschyr som innehöll festligheternas omfattning. Därför stor besvikelse från dessa trotjänare. En miss av kommittén för jubileet.

Mellan 5 - 6000 personer besökte KA 4 den 15 augusti. Vädret var idealiskt med sol, svag vind och varmt. Enligt intervjuer med vissa besökare så var 50-årsjubileet en fullträff.

En hund av okänd ras slog volter när minorna detonerade. Han/hon gillade tydligen knallfektur.

Arne Hjulström med sin Britta gästade också KA 4. Vi hoppas att vi får se dem litet oftare. Med flera gamla kämpar.

Muséet hade full sväng hela dagen. Ciceroner var muséets egen personal som förevisade allt med bravur.

Höstmiddagen avhålls torsdagen den 22 oktober 1992. Vi samlas på officersmässen kl 18.00. Muséet har öppet för ev. besökare mellan kl 17.00 - 18.00.

Av den "drive" vi gjort för att värva nya medlemmar inom KA 4, fick vi 10 st av 150. Vi är nöjda med detta resultat, men hade önskat oss något bättre.

Varför kan inte namnet Kustartilleriet ändras till Marinkåren? Våra uppgifter överensstämmer i mångt och mycket med USA:s marinkår.

Att resan till Vaxholm blev inställd i våras vållade stor besvikelse. Vi hoppas att den nu kommer till stånd den 30/10 - 1/11 som Vapenbröderna ställt i utsikt. **Anmäl Dig genast!**

Vågrätt:

1. Laven är ett.
14. Luftseglare.
15. Honorera.
16. Personlig strålgång.
17. Med blommor under gården.
21. Vinningslystna.
22. Statusmärke.
23. Andfåglar.
24. Jesus mormor.
25. Högljudd protest.
27. Högstämd lyrik.
28. "Sothöner".
30. De lärdes uttrycksmedel.
32. Sanitetsmässigt soignerat.
33. Ge en vink.
34. Skånskt lantbruksinstitut.
35. Bada.
36. Potatis eller buffel.
39. Samarbetsorgan inom trafikflyget.
42. Krigskonst.
44. Hör viss högtid till.
47. Taburet.
48. Tysk missionär på 800-talet.
49. Instrument.
53. Åtrår.
55. Låst.
56. Svindel.
57. Rendezvous.
58. Där går det glatt till.
61. Fond.
62. Finkfågeln.
64. Kulthandling.
65. Dansk avisa.
66. Lust.
68. Är nog inte Bouvin i nyd.
71. Kärlekskrank.
72. Piprot.
73. Kortbegäran.
74. Tätting.
75. I säkra händer.
76. Försakar livets goda.

Lodrätt:

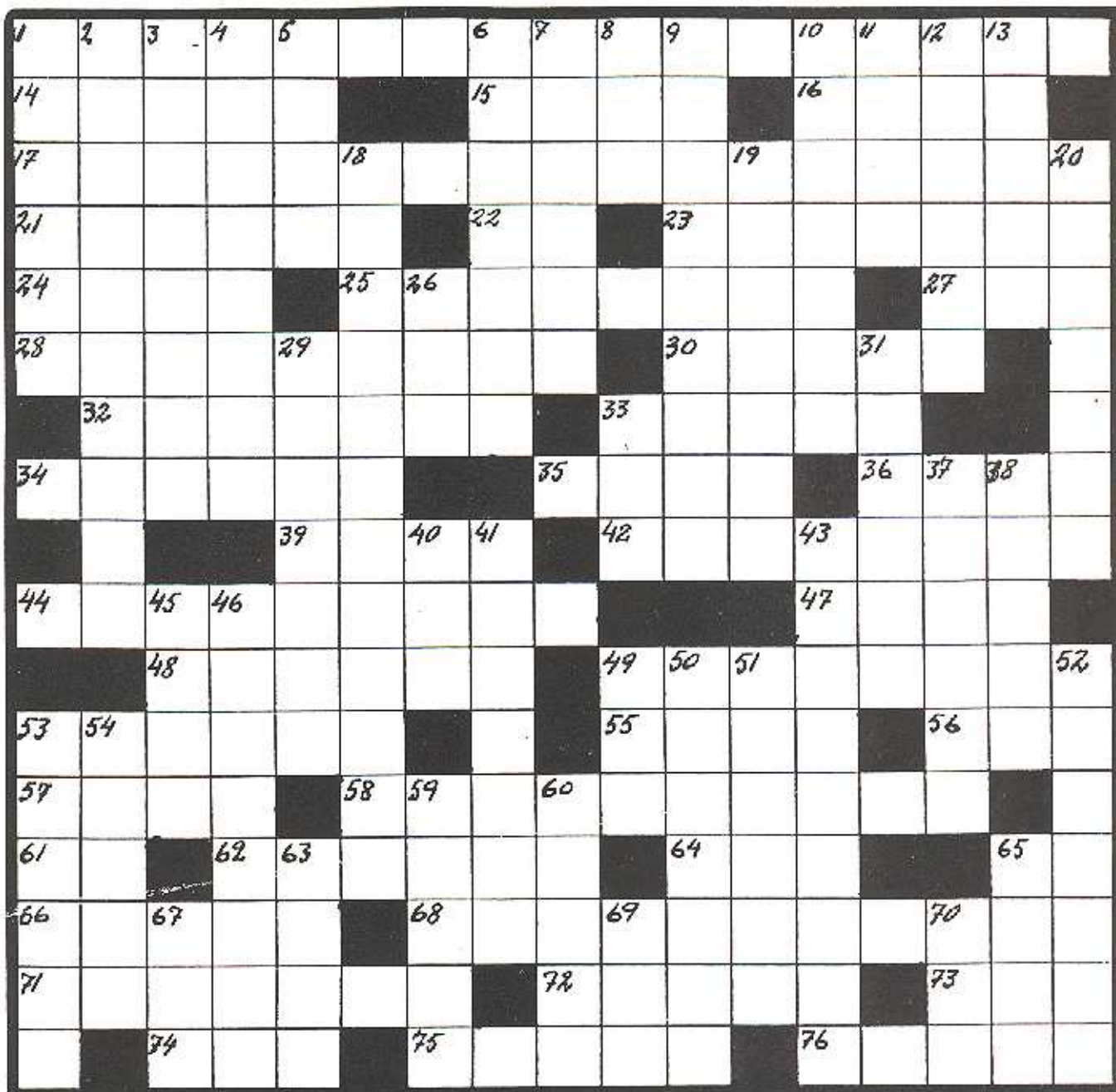
1. Traggas åter och åter.
2. Ständigt återkommande.
3. Där finns tretåig mås.
4. Skarvarna.
5. En lärdomens högborg.
6. Ger en varning.
7. Döbattanger.
8. Nederbörd.
9. Komplicerat.
10. Konfektyr.
11. Måne.
12. Plommonsor.
13. Oförutsedd.
18. Oral njutning.
19. Gör Du på viss lott.
20. Berömd trio.
26. Transportföretag.
29. Kvidd.
31. Beskåda.
33. Jänta.
37. En och annan har kommit till Kängö.
38. Maskor.
40. Fullträff.
41. Prejad.
43. Sekundera.
45. Osalig ande.
46. Egendom för ensamstående adlig dam.
49. Ton i durskala.
50. From.
51. På icke lagstadgad tid.
52. Janssons frestelse t.ex.
53. Ålskvärd.
54. Rusar.
59. Lager mellan varven.
60. Där verkade dr Sandberg.
63. Hinna.
65. Skåda.
67. Låcker- sådan finns.
69. Gramse.
70. Pionjären Stephenson byggdes sitt första 1814.

Sänd in Era lösningar under adress:

Redaktionen, KA-lyren c/o Muséet
Box 5155, 421 05 V. FRÖLUNDA

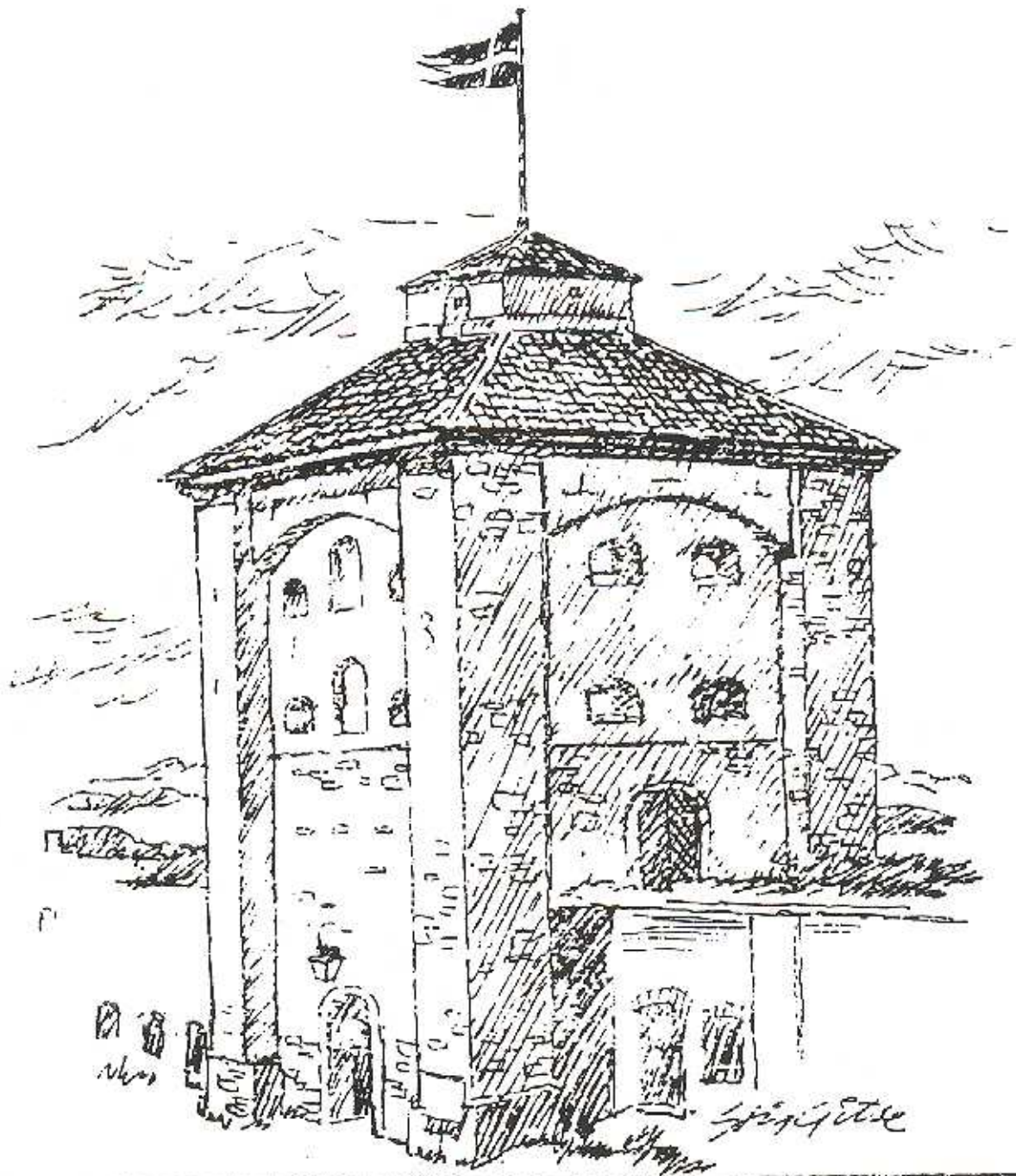
1:a pris: 2 LP-skivor med marscher

2:a-3:e pris: 1 LP-skiva med marscher

Vinnare korsord 1/92: 1:a pris Bertil Karlsson, Göteborg
 2:a pris Kurt Schönemann, Göteborg
 3:e pris Stefan Kjellberg, Göteborg

Vi tackar alla intresserade korsordslösare.

KUSTARTILLERIETS KAMRATFÖRENING
GÖTEBORG